



ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát č. 2

Praha-západ

okresní pracoviště Beroun

Inspekční zpráva

GYMNÁZIUM

Wáagnerovo náměstí 458

266 01 Beroun

IZO: 047 558 407

Zřizovatel: MŠMT ČR

Školský úřad: Beroun

Č. jednací	025 335/98-5019
Signatura	kb2ws201

OBSAH

1. ÚVOD	3
1.1 Předmět inspekce	3
1.2 Termín inspekce	3
1.3 Složení inspekčního týmu	3
1.4 Ředitel školy	3
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá.....	3
2. VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY	4
2.1 Výchovně-vzdělávací program školy, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty.....	4
2.2 Další informace o výchovně-vzdělávacím programu školy.....	4
2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků	5
2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání	5
3. ŘÍZENÍ ŠKOLY	6
3.1 Koncepční záměry školy. Plánování.....	6
3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů	7
3.3 Odborné a pedagogické řízení.....	7
3.3.1 Organizační struktura školy.....	7
3.3.2 Personální struktura školy	8
3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst učitelů	8
3.4 Kontrolní systém školy. Kontrola a hodnocení	9
3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější.....	10
3.6 Vedení povinné dokumentace	11
3.7 Výroční zpráva	12
3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům	12
4. PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ -VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI 13	
4.1 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků	13
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy	13
4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování (činnost pedagogických pracovníků). Hodnocení úrovně vzdělávání v jednotlivých předmětech nebo organizačních celcích... 14	14
4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení - činnosti žáků	23
4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků, utváření všeobecné kulturnosti, osobních kompetencí, hodnotových orientací a postojů.....	24
4.6 Hodnocení výchovného poradenství.....	25
4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost školy.....	26
4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy.....	27
5. ZÁVĚR	28
5.1 Závěry inspekce.....	28
5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy	28
5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu	29
5.4 Datum a podpis ředitele kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy	29
5.5 Další adresáti zprávy.....	29

1. ÚVOD

1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti školy dle § 18, odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů (zákon č. 139/1995 Sb.).

1.2 Termín inspekce

2. - 6. listopadu 1998

1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: Mgr. Iva Kadeřábková
Členové týmu: Mgr. Jaroslav Černý Mgr. Jana Minaříková
PaedDr. Věra Kolmerová Mgr. Viktor Müller
PaedDr. Vladimír Krieg

1.4 Ředitel školy

Mgr. Stanislav Lidinský

1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

- zákon č. 258/1996 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol
- zákon č. 139/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství
- vyhláška MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o středních školách
- povinná dokumentace školy
- učební plány, učební osnovy, časová rozvržení učiva
- výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1997/1998
- plán práce na školní rok 1998/1999
- sešity, písemné práce, práce žáků
- podkladová inspekční dokumentace školy
- dotazníky pro rodiče
- záznamy z hospitační činnosti
- podpurná dokumentace ředitele školy z oblasti řídicí činnosti

Ve zprávě je použito zavedených hodnotících stupňů podle kritérií ČŠI (jednotlivé oblasti, vyučovací hodiny).

1	2	3	4	5	6	7
vynikající	nadprůměrná	spíše nadprůměrná	průměrná	spíše podprůměrná	podprůměrná	naprosto nevyhov.
zcela mimořádná	výrazná převaha pozitiv	dílčí pozitiva nad běžnou úroveň	pozitiva a negativa v rovnováze	slabá místa, nutná zvýšená pozornost	výrazně nevyhovující, silné nedostatky	nutné okamžité řešení

2. VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY

2.1 Výchovně-vzdělávací program školy, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty

Ve škole se ve všech ročnících realizuje výuka podle MŠMT ČR schváleného generalizovaného učebního plánu gymnázia vydaného pod č. j. 20.060/94-23 a upraveného pod č. j. 25.048/95-21-23.

V 1. až 3. ročníku osmiletého gymnázia je využito učebních osnov vzdělávacího programu Základní škola vydaného MŠMT ČR pod č. j. 16.847/96-2, které byly upraveny ve smyslu informace MŠMT ČR č. j. 29.300/97-21. Ve vyšších ročnících víceletého gymnázia jsou využity učební osnovy gymnázia vydané MŠMT ČR pod č. j. 17.668/91-20, které byly také upraveny MŠMT ČR pod č.j. 29.300/97-21.

Při výuce ve čtyřletém gymnáziu jsou rovněž využívány učební osnovy č. j. 17.668/91-20, kontrolou byly zjištěny případy jejich nedodržování, blíže viz kapitola 3.2 a protokol o kontrole.

Učební plán je dodržován, nedostatky byly zjištěny v dodržování učebních osnov čtyřletého gymnázia.

2.2 Další informace o výchovně-vzdělávacím programu školy

V rámci učebních plánů škola využívá možnosti přidělování disponibilních hodin. Učební plán je zpracován tak, že odpovídá všeobecnému zaměření. Disponibilní hodiny jsou využívány jak pro humanitní předměty (český jazyk a literatura, cizí jazyky), tak pro přírodovědné předměty (matematika, fyzika, biologie, informatika).

K rozvíjení nadaných a talentovaných žáků přispívá škola nabídkou pestré škály volitelných předmětů a nepovinných předmětů. Tato nabídka je dostatečně široká, pro 3. a 4. ročník se jedná celkem o 15 volitelných předmětů, z nepovinných předmětů lze jmenovat - sportovní hry, ruský jazyk, hudební výchovu - pěvecký sbor, dramatickou výchovu.

K rozvíjení individuálních schopností žáků napomáhají i různé soutěže, olympiády, výměnné a pobytové zájezdy, exkurze, přednášky, besedy. Výčet kulturních, sportovních, společenských aktivit uvádí výroční zpráva.

Nabídka dalších možností vzdělávacího rázu je bohatá.

2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků

Ročník	Počet žáků v ročníku	Třída	Obor	Celkový počet žáků	Z toho dívek	Integrovaní zdr.postiž. žáci
1.	84	Pa	79-02-5/00	33	17	-
		1. A	79-02-5/00	25	20	-
		1. B	79-02-5/00	27	17	-
2.	114	Sa	79-02-5/00	30	17	-
		Sb	79-02-5/00	30	17	-
		2. A	79-02-5/00	28	19	-
		2. B	79-02-5/00	26	14	-
3.	58	Ta	79-02-5/00	31	15	-
		Tb	79-02-5/00	27	14	-
4.	65	KVa	79-02-5/00	34	20	-
		4. A	79-02-5/00	31	14	-
5.	53	KTa	79-02-5/00	26	18	-
		KTb	79-02-5/00	27	17	-
6.	51	SXa	79-02-5/00	27	16	-
		SXb	79-02-5/00	24	13	-
7.	49	SPa	79-02-5/00	23	13	-
		SPb	79-02-5/00	26	16	-
Σ	474	17		474	277	-

2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání

Škola poskytuje úplné střední vzdělání.

3. ŘÍZENÍ ŠKOLY

3.1 Koncepční záměry školy. Plánování

Posláním školy je příprava studentů ke studiu na všech typech vysokých škol, popř. vyšších odborných škol. Absolventy, kteří nebudou pokračovat ve studiu na vysokých školách, připravit na vstup do praxe.

Gymnázium Beroun bylo zařazeno do sítě škol, předškolních a školských zařízení MŠMT ČR pod č.j. 12.105/96-60-03 s účinností od 1. 9. 1996. Nabízí dva směry denního studia: čtyřletý a osmiletý (79-02-5/00).

Ředitel školy má jasné představy dalšího rozvoje školy, koncepční záměry vycházejí z dlouhodobých zkušeností a znalostí stávajícího stavu. Vize jsou konkrétně formulovány v dlouhodobém i krátkodobém plánu rozvoje gymnázia na dalších pět let. Rovnoměrně postihují oblast materiální, organizační, personální vedle výchovně-vzdělávací práce a předpokládaného počtu tříd a studentů.

Prioritou výchovně-vzdělávacího procesu je orientace vzdělávání a výchovy studentů na všestranný rozvoj jejich schopností a dovedností směrem k rozvoji jejich samostatné osobnosti, směřování vzdělávání a výchovy studentů k tomu, aby byli schopni formulovat a obhájit svůj vlastní názor, umět vést dialog. Základní poslání středoškolského studia se škola snaží postupně realizovat, o jeho naplňování hovoří i další kapitoly inspekční zprávy. Ožehavým problémem školy jsou její prostorové a materiální podmínky, pro které vidí vedení školy řešení v souvislosti s optimalizací škol a školských zařízení v úzké spolupráci s příslušným školským úřadem, popř. v práci ředitele školy přímo v zastupitelstvu města. Výhledový plán je srozumitelný a přehledný. Dokument byl projednán na pedagogické radě.

Střednědobé plánování je rozvedeno v materiálu *Rámcový roční plán práce na školní rok 1998/99 na Gymnáziu Beroun*. Plán má vysokou vypovídací hodnotu. Zahrnuje obecné trendy výchovně-vzdělávací práce, vymezuje práci výchovného a protidrogového poradce, předmětových komisí, třídního učitele, formuluje další vzdělávání pedagogických pracovníků, specifikuje úkoly pro vyučující v jednotlivých vyučovacích předmětech, vytyčuje hlavní úkoly kontrolní činnosti a ekonomické oblasti. Konstatuje kádrové zabezpečení školy, předkládá podrobnou informaci o přijímacím řízení a maturitních zkouškách, seznamuje s mimoškolními akcemi a propagací školy, formuluje spolupráci s rodiči a studenty, závěr dokumentu tvoří termínovaný kalendář stávajícího školního roku. Plán reaguje na aktuální dění ve škole, uvádí termíny, stanovuje kompetence, má pracovní charakter. Vedení školy dále předložilo plány měsíční, jež mapují dění na škole vždy v budoucím čtvrtletí. Z dalších pracovních plánů byly předloženy: časový plán výchovného poradce, preventivní program Gymnázia Beroun *Škola bez drog* včetně konkrétní činnosti na celý školní rok, plán práce s talentovanými studenty, plán hospitační činnosti.

Operativní plánování se opírá o krátké týdenní informativní schůzky.

Oblast dlouhodobého a konceptního plánování je z hlediska manažerského stylu řízení jasně formulovaná, konkrétně pojmenovává strategii řízení s participací zainteresovaných stran. Nastolená taktika ředitele školy je přijímána vstřícně, je v praxi realizována.

Oblast plánování je hodnocena jako nadprůměrná.

3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů

Srovnáním reálného rozvrhu hodin s příslušným učebním plánem nebyly nalezeny rozpory v přiděleném počtu hodin jednotlivým předmětům učebního plánu.

Při hospitacích, ze zápisů v třídních knihách a při kontrole časově-tematických plánů učiva čtyřletého gymnázia byly zjištěny nedostatky spočívající v přesouvání některých tematických celků učiva mezi ročníky (např. chemie 2. ročník, biologie 3. ročník, český jazyk 3. ročník, matematika), což je v rozporu s legislativní normou, blíže viz protokol o kontrole.

Dalším nedostatkem vyplývajícím z kontroly tematických plánů a hospitací byla skutečnost, že při výuce některých volitelných předmětů není dodržena učební osnova (např. v předmětu seminář z dějepisu je použita učební osnova předmětu dějepis), blíže viz protokol o kontrole.

V dodržování učebních osnov byly zjištěny nedostatky.

Oblast je hodnocena jako spíše podprůměrná.

3.3 Odborné a pedagogické řízení

3.3.1 Organizační struktura školy

Organizace vzdělávacího a výchovného procesu i provozu školy má jasně stanovená pravidla fungování. Vnitřní strukturu školy určuje dokument komplexní povahy *Organizační řád Gymnázia Beroun*. Ředitel školy v tomto dokumentu adresně deleguje kompetence na jednotlivé pracovníky.

Ředitel školy byl jmenován do funkce na základě konkurzního řízení 16. 5. 1992. Pro svou funkci má požadované vzdělání (PF, obor M-F, 15 let pedagogické praxe). Při plnění rozhodovacích povinností postupuje dle zákona č. 564/90 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Vedle ředitele se na řízení školy podílejí ještě dvě jeho zástupkyně. Rozdělení a určení jejich kompetencí je řešeno v organizačním řádu školy. Porady vedení jsou konány podle potřeby, komunikace mezi členy vedení školy je řešena osobním jednáním a momentálně vzniklých problémů, nejsou dokumentovány zápisem. V případě nutnosti je k jednání vedení přizvána účetní nebo hospodárka školy, které však nejsou členy vedení školy. Problémy běžného chodu školy jsou s nimi prodiskutovány osobním jednáním ředitele školy či jeho zástupkyň.

Vedení školy vytváří vhodné podmínky pro činnost metodických a poradních orgánů a dává jim dostatek prostoru pro uplatnění. Pedagogická rada se schází pětkrát ročně a v době mimo termín jednání pedagogické rady je svolávána vždy jednou měsíčně provozní porada, na jejíž jednání pak navazují týdenní operativní porady pracovníků školy. Jednání pedagogické rady jsou dokladována zápisy, z jednání provozních a operativních porad zápisy neexistují, takže nelze dokumentovat jejich průběh, zadávání úkolů, výsledky následné kontroly apod.

Ve škole pracuje 8 předmětových komisí, jejichž předsedové jsou jmenováni ředitelem školy v ročním plánu školy, na první pedagogické radě v přípravném týdnu s nimi byli seznámeni všichni pedagogičtí pracovníci. Ředitel nejméně dvakrát ročně zadává předsedům předmětových komisí aktuální úkoly vyplývající z provozu školy (návrhy k doplnění sortimentu učebních pomůcek, zhodnocení srovnávacích testů, práce na maturitních tématech, kontrola plnění osnov, péče o začínající či ne zcela

kvalifikované učitele). Předmětové komise se řídí plánem vypracovaným na daný školní rok. Z jednání předmětových komisí existují zápisy, ve kterých je řada uvedených témat zapracována, s ohledem na další inspekční zjištění je přístup předmětových komisí k některým z uvedených problémů pouze formální (kontrola plnění osnov). Celkově lze hodnotit jejich činnost jako velmi kvalitní.

Organizační struktura školy je vyhovující. Není vytvořen systém ukládání jmenovitých a zpětně kontrolovatelných úkolů, jednání některých orgánů školy není doložitelné.

Oblast je hodnocena jako průměrná.

3.3.2 Personální struktura školy

Přehled o zaměstnancích školy - souhrn

	Do 30 let věku		Nad 30 let do 45 let věku		Nad 45 let do důchod. věku		V důchodovém věku		Celkem	
	Celkem	Z toho žen	Celkem	Z toho žen	Celkem	Z toho žen	Celkem	Z toho žen	Celkem	Z toho žen
Učitelé odborně i pedagogicky způsobilí	3	3	21	14	8	4	1	1	32	22
Učitelé - absolventi VŠ bez odb. nebo ped. způsobilosti			2	2					2	2
Učitelé celkem	3	3	23	16	8	4	1	1	34	24
Ostatní zaměstnanci školy celkem	1		4	4			2	2	41	30

Ve škole pracuje v současné době celkem 34 pedagogických pracovníků, z toho 2 (6,25%) bez nutné pedagogické či odborné způsobilosti. Nepedagogických zaměstnanců je celkem 7, což je pro zajištění dobrých podmínek pro práci jak vyučujících, tak i žáků vzhledem k prostorovým i dalším podmínkám školy dostatečný počet.

Z celkového počtu odučených hodin v povinných i volitelných předmětech je 66,6% učeno vyučujícími s pedagogickou i odbornou způsobilostí a 33,4% vyučujícími bez především odborné způsobilosti pro daný předmět.

Pedagogický sbor je v současné době stabilizovaný, zásadní změny v jeho složení vedení školy nepředpokládá.

Personální struktura školy je s ohledem na potřeby školy dané učebními dokumenty na průměrné úrovni. Procento hodin odučených bez odborné či pedagogické způsobilosti je způsobeno především výukou předmětu informatika a výpočetní technika a některých dalších předmětů (ANJ, ZSV, DEJ, estetická výchova) vyučujícími bez odpovídající odborné způsobilosti.

Oblast je hodnocena jako průměrná.

3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst učitelů

Dalšímu vzdělávání a odbornému růstu pedagogických pracovníků přikládá vedení školy patřičnou důležitost. Pedagogové jsou dále vzdělávání zejména v oblasti cizích jazyků, výpočetní techniky, sexuální výchovy, estetické výchovy, v oblasti problematiky drog a výchovného poradenství. V současné době jedna z pedagogických pracovnic podstupuje studium pro získání doktorátu. Všichni vyučující mají možnost navštěvovat semináře organizované předmětovými komisemi spolu s pracovníky vysokých škol pro učitele základních a středních škol z okresu. Tato iniciativa je velmi přínosná a semináře jsou pedagogy využívány a vysoce hodnocené.

Učitelé pracují jako garanti soutěží a olympiád v okresním, regionálním i celorepublikovém měřítku. Předmětové komise mají v povinnostech obhospodařovat a doplňovat odbornou knihovnu, která je rozčleněna podle odborností a umístěna v jednotlivých kabinetech. Nákupy nových knih jsou limitovány ekonomickými možnostmi školy. Protože část předmětů je vyučována neaprobovaně, mají předmětové komise dále za úkol sledovat práci neaprobovaných učitelů a poskytovat jim nutnou metodickou i odbornou pomoc.

Vedení školy podporuje odborný růst učitelů a vytváří pro jejich další vzdělávání příznivé podmínky.

Přístup vedení je možno hodnotit jako nadprůměrný.

3.4 Kontrolní systém školy. Kontrola a hodnocení

Kontrolní systém je ředitelem školy písemně rozdělen mezi jednotlivé členy vedení. Skládá se z hospitační činnosti s následujícím ústním rozbohem vyučovacích hodin, kontroly písemné dokumentace třídních učitelů, předmětových komisí, testování znalostí žáků různými formami, vypracovaných pokynů pro hodnocení žáků i pracovníků školy, z různých typů kontroly v oblasti dodržování pracovního a školního řádu.

Pro hospitační činnost je vypracován plán hospitační činnosti, ve kterém je podchycena podstata a základní aktivity této oblasti. Písemný materiál má pracovní charakter (obecný časový harmonogram, objem hospitačí, cíle hospitační činnosti).

Hospitace jsou prováděny vedením školy. Ředitel vyučovací hodiny většinou navštěvuje s jednou za svých zástupkyň. Při současném počtu členů pedagogického sboru (34) je frekvence hospitačí tříčlenným vedením nízká (dle třídních knih loňského školního roku bylo hospitováno ve 29-ti vyučovacích hodinách). V době inspekční návštěvy byly zhlédnuty některé hodiny spolu s jednotlivými členy vedení, poté následovaly pohospitační rozhovory. Rozbory se soustřeďovaly na aktuální vyučovací jednotku, byly posuzovány činnosti učitele, použité prostředky a metody práce v dané hodině. Závěry byly vymezeny povrchně a nejednoznačně. Na klady a zápory nebylo poukázáno tak, aby postihly celou kvalitu výuky hospitovaného učitele a nasměrovaly ho v jeho další práci. Pedagogové byli povětšinou nadhodnocováni, nebyl jim dán prostor pro sebereflexi. Zásadním nedostatkem byla absence návaznosti výuky na učební osnovy, synchronní propojení výuky s tematickými plány. Vedení školy deklaruje využití výsledků hospitační činnosti k posouzení práce jednotlivých pedagogů jako prostředku k stimulaci kvality výuky a diferenciaci pracovníků, jako kritérium pro přidělení nadtarifních složek platu.

Kontrola třídní a žákovské dokumentace probíhá pravidelně, má průměrnou úroveň. Zjištěné nedostatky ČŠI provedené po kontrole vedení školy uvádí kapitola *vedení povinné dokumentace*.

Částečná nedůslednost se objevuje v kontrole práce předmětových komisí. Po prostudování písemných záznamů předmětových komisí a pohovorů s jejími předsedy lze konstatovat, že jejich práce je na vysoké profesionální úrovni s dokonalou znalostí problematiky vyučovacích předmětů. Ze zápisů lze vyčíst určité problémy nastolené pedagogy (např.: nedobrané učivo 26-ti hodin výuky dějepisu), jež už dále nejsou vyhodnoceny vedením školy, není s nimi pracováno.

Ze zápisů pedagogických rad lze vyčíst, že řídicí a kontrolní činnost je projednávána pouze okrajově, chybí hlavně analýza kontrolní činnosti, její vyhodnocení a vyvození závěrů pro další práci školy.

Hodnocení žáků: Škola vychází z vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o středních školách, na níž navazuje velmi kvalitně zpracovaný materiál ředitele školy *Směrnice pro hodnocení a klasifikaci na Gymnáziu Beroun*. Škola velmi účinně využívá pochvaly směřované žákům převážně za práci nad rámec školních povinností. Pochvaly jsou navrhovány vyučujícími, kteří se žáky přímo pracují.

Hodnocení pedagogů: Pro hodnocení pracovníků je vytvořen kvalitní písemný materiál *Směrnice pro odměňování pracovníků Gymnázia Beroun*, jež určuje kritéria pro udělení nárokových i nenárokových složek platu. Hodnocení provádějí vedoucí pracovníci a ředitel školy. Kritéria jsou motivující, základním komponentem pro udělení osobního příplatku je kvalita výchovně-vzdělávacího procesu, nenárokové složky platu jsou dostatečně odstupňovány.

Jako evaluační nástroj slouží řediteli školy testování znalostí žáků, jehož se žáci gymnázia v hojném počtu zúčastňují (SONDA MATURENT, KALIBRO apod.). Výsledky testování jsou hodnoceny (viz zápisy z pedagogických rad) a dále je s nimi pracováno.

Ředitel školy má vytvořen systém kontroly, v jehož jednotlivých částech chybí důslednost a větší propracovanost, postrádá analýzu výsledků kontrol a jejich využití. V oblasti pracovního hodnocení jsou rezervy, které při vhodném využití mohou významně ovlivnit motivaci a sebereflexi zaměstnanců. Pro hodnocení žáků a pracovníků jsou zpracována kvalitní kritéria.

Systém a kvalita kontroly jsou hodnoceny jako průměrné.

3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém je založen na daných a pevných pravidlech, přenos informací je účinně zajišťován a doložen (pedagogické rady, pravidelně jedenkrát měsíčně konané provozní porady, krátké operativní porady, osobní jednání). Informace v písemné podobě je každý pracovník povinen sledovat na informační nástěnce před ředitelnu školy. Další nástěnky slouží výchovnému poradci, protidrogovému poradci, v přízemí školy je funkční nástěnka *Studentské rady*.

Studentská rada Gymnázia Beroun byla zřízena ředitelem školy, kontakt a spolupráce s mluvčím studentské rady je založen na demokratických principech, což potvrdilo jednání rady se zástupci ČŠI.

Vnější informační systém je zajištěn. Ve škole je ustaveno samostatné občanské sdružení pod názvem SRPŠ při GB, registrované u Ministerstva vnitra pod č.j. VS/1-22295/93-2. Pravidelné schůzky s vedením se konají čtyřikrát až šestkrát ročně podle potřeby.

Dle doložených písemných podkladů ředitele školy lze konstatovat, že spolupráce rodičů s vedením školy je efektivní v oblasti ekonomické, kulturní i výchovně-vzdělávací. Třídní schůzky rodičů jsou organizovány dvakrát ročně. Z dotazníků pro rodiče však vyplývá, že rodiče nejsou spokojeni s četností třídních schůzek. Tradicí se již stal pravidelně jedenkrát ročně konaný *Den otevřených dveří*.

Informace o škole pronikají i do zahraničí, velmi zajímavá a účinná se jeví spolupráce gymnázia se školami ve Francii a Itálii.

Informační systém školy je kvalitně propracován, předávání informací je doloženo, program interakce škola - rodiče - žáci je účinný a funkční.

Sledovanou oblast lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

3.6 Vedení povinné dokumentace

Povinná dokumentace ve smyslu § 38a) zákona č. 258/1996 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol je vedena. Výsledkem kontroly jsou následující zjištění:

- *Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení s účinností od 1. 9. 1996.*
- *Třídní knihy (TK), třídní výkazy (TV) jsou řádně vedeny na předepsaných tiskopisech. Drobné nedostatky se vyskytují v těchto dokumentech pouze v malém počtu: opravy jsou prováděny nestandardním způsobem - časté přelepování a překrývání původního textu barvou, u škrtnání a přepisování nejsou uváděny všechny náležitosti, chybí vyplnění všech uvádějících rubrik v TK i v TV (např. rozvrh hodin, stav žáků), nekonkrétní zápisy probíraného učiva v TK, zápisy časově dlouhého tematického celku uváděny bez konkretizace probíraného učiva, chybí zápisy půlených jazykových hodin, v TK se objevují i zápisy typu „NEJ - volno“ nebo „výuka probíhá v knihovně“ apod. Závažným nedostatkem je proškrtnutí hodin, jež odpadají bez bližšího vysvětlení (např. 23. 10. - 1. B - 6. hodina), popř. uvádění zápisu „hodina odpadá“. V TV byly některé přestupy a přijetí žáků ředitelem školy nad 30 žáků ve třídě během inspekční návštěvy řádně doplněny a vysvětleny. Ve třídě kvarta studují 34 žáci. Výjimku z počtu žáků stanoveného vyhláškou udělilo MŠMT ČR jako experiment, dle ředitele školy není experiment nijak vyhodnocován (viz příloha č.1).*
- *Evidence žáků školy je vedena na PC.*
- *Vnitřní řád pro studenty Gymnázia Beroun mapuje základní povinnosti žáků, poskytuje některé organizační informace, ustanovuje základní právo žáků svobodně se vyjádřit a uvádí posloupnost členů pedagogického sboru, s nimiž lze případný problém řešit. Na tuto skutečnost navazuje právo vyslat své zástupce do studentské rady školy, jejíž zřizovací listina uvádí způsob oboustranných jednání mezi studenty a vedením školy popř. pedagogy.*
- *Rozvrh hodin je zpracován na PC. Řádné zapsání rozvrhu na předepsaných tiskopisech chybí.*
- *Zápisy z pedagogických rad byly předloženy, mají průměrnou vypovídací úroveň, z hlediska obsahu je věnován malý prostor řešení výchovně-vzdělávacích otázek školy, absentuje důsledná analýza kontrolního systému včetně vyvozených závěrů se zpětnou vazbou.*
- *Protokoly o přijímacím řízení, výkazy a protokoly o ukončení studia mají velmi dobrou úroveň.*
- *Protokoly o komisionálních zkouškách jsou vedeny. Název zkoušky mnohdy neodpovídá § 12 písm. a), b), c) vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o střední škole.*
- *Knihy úrazů bez zjištěných závad.*
- *Hospodářská dokumentace a evidence majetku - orientační kontrola nezjistila závady.*
- *Personální dokumentace - byly předloženy doklady o dosaženém vzdělání, u některých chybělo ověření příslušnou institucí.*

- *Revize, kontroly* - v prostorách budovy využívaných gymnáziem byly realizovány v předepsaných časových limitech.
- *BOZP* - ředitelem školy jsou vypracovány jasné pokyny.

Povinná dokumentace je vedena na průměrné úrovni.

3.7 Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/98 poskytuje informace o oblastech, které jsou stanoveny zákonem č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství ve znění pozdější novely zákona č. 139/1995 Sb. Jednotlivé kapitoly jsou kvalitně zpracovány, analyzovány a mají významnou hodnotu pro další práci školy.

Výroční zpráva za školní rok 1997/98 byla schválena všemi pracovníky školy 21. září 1998.

Výroční zprávu školy lze hodnotit jako nadprůměrnou.

3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Z výroční zprávy za školní rok 1997/98 vyplývá, že škola v roce 1997 z celkového rozpočtu 10 038 000 Kč přiděleného státem vydala na učebnice, knihy a učební pomůcky 128 069 Kč.

V letošním kalendářním roce k 30. 9. je z rozpočtu 11 285 000 Kč přiděleného státem vyčerpáno na stejné položky 53 317 Kč. Vzhledem ke skutečnosti, že žáci nižších ročníků víceletých gymnázií nemají některé učebnice, které je škola povinna zajistit, žáci nemají k dispozici studovnu, absentuje vybavení některých odborných učeben a výuka probíhá v nekvalitních prostorových podmínkách, jsou v efektivitě využívání finančních prostředků rezervy.

4. PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

4.1 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Škola nemá vlastní budovu, je v nájemném vztahu s městem Beroun. V budově, kterou sdílí společně se základní školou má k dispozici 24 místností, 10 kabinetů, knihovnu, 2 kanceláře a ředitelnu. Svým rozmístěním využívá prostory sklepa (šatny, dvě učebny, posilovna), přízemí a druhého patra. Sociální zařízení pro žákyně je v prostorách gymnázia, žáci využívají zařízení základní školy. I když je na 17 stávajících tříd používáno 24 místností, jsou prostorové podmínky pro činnost školy nedostačující. Polovina místností má z hlediska odpovídajícího studijního zázemí nedostatečnou kapacitu, obzvláště pro třídy čítající 30 a více žáků. Učebny výpočetní techniky (dále IVT) jsou prostorově nevyhovující. K výuce tělesné výchovy (TEV) slouží tělocvična, aula, posilovna a hala TJ Lokomotivy Beroun. Prostory využívané pro výuku TEV současně třemi skupinami žáků často nemohou být základem pro kvalitní výuku. Například předimenzování haly 50-ti a více žáky ve třech skupinách nevytváří podmínky odpovídající kvalitnímu vyučování.

Škola nemá vlastní školní jídelnu, žáci se stravují v několika jídelnách v okolí školy. Značným handicapem vyplývajícím z potřeb žáků je skutečnost, že není do současné doby k dispozici studovna.

Prostorové podmínky pro kvalitní zajištění výuky jsou nevyhovující.

Úroveň vybavení školy je velmi rozdílná. Některé odborné učebny (fyzika, chemie) jsou spíše symbolické s absencí funkčního zařízení, jiné odborné učebny odpovídají potřebám střední školy.

Ve školní knihovně je dostatečné množství knih. Nedostatkem je absence odborných a encyklopedických titulů. Škola nedodržuje nařízení vlády č. 15/1994 Sb., § 1 odst. 2 tím, že žákům nižších ročníků víceletého gymnázia nejsou k dispozici učebnice např. v předmětech základy společenských věd, fyzika, dějepis.

V učebnách výpočetní techniky je deset počítačů s procesorem 386 se softwarovým vybavením Windows 3.11 a deset počítačů pentii s vybavením Windows 95, vlastní server a černobílý scanner.

Ve třetině učeben lze využít televizi s videopřehrávačem. Vybavení kabinetů jednotlivých předmětů je na průměrné úrovni.

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací činnosti jsou vzhledem k prostorovým podmínkám podprůměrné.

4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy

Rozvrh hodin splňuje psychohygienické zásady výuky většiny předmětů zařazováním náročných předmětů do dopoledního vyučování. Výjimkou je zařazování TEV na první vyučovací hodiny nebo ve čtvrtek po 25-ti minutové přestávce na oběd.

V jednom případě bylo zjištěno krácení vyučovací dvouhodiny o dvacet pět minut (TEV hala).

Vybavení pracovních míst žáků je v polovině tříd odpovídající, v polovině tříd nedostatečné. Zvláštní raritou jsou dvě sklepní třídy, kde je nutno po celou dobu výuky svítit.

Nedostatečné prostory v učebně informatiky a výpočetní techniky jsou příčinou skutečnosti, že žáci píšou na klávesnici umístěné na kolenou.

Pitný režim je zajišťován jedním automatem umístěným v přízemí budovy. Druhý automat, který by měl být dle požadavku žáků umístěn ve druhém patře, nelze zajistit údajně pro zákaz majitele budovy (město Beroun).

Ve všech prostorách školy je udržována čistota. Na chodbách je patrná snaha o vytváření estetického prostředí. Rezervy jsou ve vzhledu učeben. Vedle učeben podnětně upravených např. cizí jazyky, je řada učeben např. septima B, kvinta B, aj. působících neosobním a neestetickým dojmem.

Šatny žáků umístěné ve sklepě, přízemí i druhém patře jsou zastoupeny malými drátěnými klecemi. Pro jakoukoliv individuální potřebu žáků např. uložení učebních pomůcek jsou nevyhovující.

Psychohygienické podmínky pro zajištění kvalitní výuky jsou podprůměrné.

4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování (činnost pedagogických pracovníků). Hodnocení úrovně vzdělávání v jednotlivých předmětech nebo organizačních celcích

Český jazyk a literatura

Předmět vyučuje 6 odborně způsobilých vyučujících, hospitováno bylo v 9-ti vyučovacích hodinách. Obsah učiva se opírá o časově-tematické plány, které plně nekorespondují s platnými učebními osnovami čtyřletého studia (přesun tematického celku *moderní umělecké směry v české literatuře konce 19. století (Česká moderna, anarchističtí buřiči)* z 2. ročníku do 3. ročníku pro všechny vyučující). Plány mají velmi obecnou podobu, uvádějí pouze názvy jednotlivých tematických celků bez jakéhokoliv podrobnějšího rozpracování, výběru autorů apod. Nejsou aktualizovány, jejich platnost je předsedkyní předmětové komise stvrzena pro loňský školní rok.

U čtyř zkušených vyučujících probíhala výuka v příjemné pracovní atmosféře. Těžištěm hodin byl logicky uspořádaný, srozumitelný a zajímavý výklad nového učiva, při němž si žáci sami prováděli zápis. Výklad byl doplněn ukázkami literární tvorby - k prezentaci uměleckého díla učitelky využívaly vlastní přednes, žáci povětšinou dostali ukázkou na jednotlivých listech, čítanky nebyly používány v žádné třídě, v jediném případě bylo vhodně použito profesionální magnetofonové nahrávky. Ve struktuře hodin byla vhodně zvolena přiměřená proporce mezi teorií a konkrétní literární tvorbou. Některé další úseky hodin sklouzávaly do tradiční výuky bez jakékoliv aktivizace a tvůrčího nasazení žáků. Vyučující měly kultivovaný přednes, jejich přístup k žákům měl profesionální úroveň umocňovanou charismatickým působením jednotlivých osobností. Hodiny byly hodnoceny od nadprůměrných až po hodinu průměrnou.

Ve vyučovací hodině u nejmladších gymnazistů učitelka žáky velmi pěkně motivovala, střídala ve své práci variabilní činnost, žáky vtahovala do vyučovacího procesu, opravovala jejich mluvený projev a dala jim maximální prostor k sebevyjádření. Žáci jí tuto činnost opláceli dobrou pracovní morálkou a snahou umět. Písemné žákovské projevy nebyly kontrolovány, nebylo v nich pracováno s chybou, obsahovaly velké množství pravopisných chyb. Hodina měla spíše nadprůměrnou úroveň. Výuka téže vyučující v maturitním ročníku byla postavena na nesourodém diktování učebnicových formulací vyučující žákům do sešitů bez jakékoliv zpětné vazby. Dotazy žáků nebyly jasně vysvětleny, mnohdy zůstaly bez odpovědi. Hodina měla podprůměrnou úroveň.

V jazykové i literární hodině u žáků víceletého gymnázia převládala frontální výuka založená na nepodnětném monologu vyučující. Žákům byly předkládány hotové informace bez zpětné vazby. Problém řešila vyučující sama. Žáci při hodinách byli nepozorní, mnozí se bavili, při odpovědích na otázku se překřikovali, jedinci vystupovali vůči učitelce neadekvátně. Výuka postrádala aktivní spoluúčasť, střídání pracovních činností, z hlediska organizace a forem práce nebyla efektivně využita, její hodnocení je podprůměrné.

Celkově je výuka českého jazyka a literatury hodnocena jako průměrná, velmi problematické bylo využití učebnic, někteří studenti je nevládní, nebo je do školy vůbec nenosí.

Anglický jazyk

Sledováno bylo deset vyučovacích hodin u pěti vyučujících. Vynikající úroveň výuky byla zjištěna u dvou vyučujících. Vysoká profesionalita obou pedagogů zajišťovala účinnou a efektivní výuku s výraznou motivací a precizním propracováním všech činností. V hodinách byly uplatňovány didakticko-pedagogické metody zaměřené na samostatnou práci žáků, vedoucí ke zvyšování jejich osobní odpovědnosti. Příkladně tvůrčím způsobem s konstruktivními aplikacemi a komentáři pracovali žáci s literárním textem v hodině anglické konverzace. Kladně je nutno hodnotit u obou vyučujících velmi pěkný vztah k žákům přirozenou autoritu a vynikající jazykové znalosti.

Velmi pěkně byly vedeny dvě vyučovací hodiny nižšího gymnázia, které lze hodnotit jako nadprůměrné. Organizace hodin byla promyšlená, s logickým sledem jednotlivých činností. Hodiny měly spád, žáci pracovali se zaujetím a tvořivě, aktivně spolupracovali s učitelkou. Těžiště výuky spočívalo v komunikativních činnostech, se žáky byl veden cizojazyčný dialog, efektivně byla využita audionahrávka. Výuka měla cizojazyčnou atmosféru, průběžně se prolínala zpětná vazba.

V některých dalších hodinách převažovala výuka klasického typu frontální konverzace, řízený rozhovor, práce s učebnicí. Kladně lze hodnotit ve všech ročnících využití moderních učebnic s pracovními sešity a v převážné většině sledovaných hodin efektivní práci s audioorálním programem. Menší pozornost je věnována kontrole písemných projevů žáků.

V dalších dvou sledovaných hodinách hodnocených průměrně převažoval slovní projev vyučujícího, žáci přijímali informace převážně pasivně bez zpětné vazby, komunikovali velmi málo a nevýrazně.

Kontrolou tematicko-časových plánů bylo zjištěno, že jsou zpracovány převážně formálně podle učebnic, nikoliv podle požadavků osnov.

Na základě zjištěných skutečností lze celkově hodnotit výuku předmětu jako spíše nadprůměrnou.

Německý jazyk

Předmět byl sledován v pěti hodinách u třech vyučujících, které jsou pro výuku německého jazyka odborně a pedagogicky způsobilé.

Všechny sledované hodiny byly učitelkami pečlivě připraveny, stavba hodin byla promyšlená s jasně stanovenými cíli a obsahem. Strukturace činností byla převážně pestrá s využitím moderních metod jazykové výuky. V hodinách byla účinně a funkčně využívána didaktická technika, při seznamování s reáliemi bohatý názorný materiál. Ve čtyřech hodinách žáci pracovali tvořivým způsobem, spolupracovali s vyučujícími, prokázali kvalitní vědomosti.

Průměrných výkonů dosahovali žáci v hodině, která byla zaměřena převážně na osvojování gramatických struktur. Práce učitelky je v této skupině problematická z důvodu značné rozdílnosti ve vědomostech žáků (začátečníci - pokročilí). Práce všech tří učitelek je však velice zodpovědná a profesionální po stránce odborné i metodické.

Pro všechny ročníky jsou vhodně vybrány moderní učebnice s pracovními sešity a audionahrávkami, které jsou pravidelně a funkčně využívány. Kontrolou tematicko-časových plánů bylo zjištěno, že výuka probíhá dle jejich rozpracování v souladu s osnovami.

Celkově lze hodnotit výuku německého jazyka jako nadprůměrnou.

Francouzský jazyk

Výuka předmětu je zajištěna vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí, sledovány byly dvě vyučovací hodiny.

Sledované hodiny měly zřetelně stanovené cíle, strukturace jednotlivých částí byla promyšlená, bylo využíváno pestrých moderních metod jazykové výuky s využitím funkčních pomůcek, AVT. Výuka probíhala podle nových, vhodně zvolených moderních učebnic, těžiště práce bylo zaměřeno na komunikativní činnosti, rozvíjení řečových dovedností. Intenzivnější práci, aktivitu a tvůrčí spolupráci s vyučující předvedli žáci kvarty. V obou sledovaných hodinách byl patrný velmi pěkný přístup učitelky k žákům s respektováním jejich osobnosti.

Celkově lze výuku francouzského jazyka hodnotit jako nadprůměrnou.

Základy společenských věd

Předmět vyučují tři učitelé, z toho dvě vyučující mají příslušnou odbornou způsobilost. V průběhu inspekce byla sledována výuka ve čtyřech vyučovacích hodinách, navštíveni byli všichni vyučující.

Ve třídách sextě B a septimě B byla vynikající práce vyučující založena na aktivní činnosti žáků, která byla vyučující koordinována. Forma řízeného rozhovoru byla vhodně doplněna zajímavým funkčním pracovním materiálem, sami žáci výklad obohatili krátkými referáty, dokázali vést besedu na stanovené téma s použitím aktuálního tisku. Učivo týkající se současné ekonomické problematiky bylo řešeno formou výkladu připravených žáků, při němž byl ostatním žákům vytvořen prostor pro svobodnou diskuzi. Žáci se projevovali kultivovaně, otevřeně a vyslovené myšlenky vypovídaly o jejich názorové vyspělosti. V hodinách byla pozornost věnována řadě námětů, učivo bylo aktualizováno na společenské jevy dnešního světa. Projev vyučující byl velmi kultivovaný, vedení hodin probíhalo na profesionální úrovni, v hodinách vládla přívětivá pracovní atmosféra.

Těžištěm výuky ve třídě kvinta B bylo tradiční pojetí hodiny založené na výkladu a dialogu, popř. individuálním úkolu. Žáci spolupracovali, logicky vyvozovali, uváděli příklady z každodenního vlastního života. V druhé části hodiny už pozbyli ostražitosti a při neustále opakujících se používaných metodách polevili ve svém pracovním úsilí. Stejněměrné střídání činností pro ně přestalo být poutavé a žáci počali být neukázněni. Závěr hodiny tvořil zápis poznámek podle diktátu a konečné shrnutí vyučující. Byly použity dotazníky vztahující se k vykládané látce.

Výuka předmětu v nižších ročnících gymnázia je zajišťována odborně nezpůsobilým učitelem. Se stavbou hodiny nebyli žáci učitelem na počátku hodiny seznámeni, s plánovaným tématem bylo pracováno v poslední třetině hodiny. Mladý učitel se zaměřoval především na okruhy, které měly aktuální náboj a pro žáky byly zajímavé. V monologickém přednesu, který

v několika chvílích zabíhal do přílišných podrobností pro naslouchající žáky nižšího věku až nepřiměřeným, chyběla kontrola zpětné vazby. Dynamicky a podnětně byla propracována až poslední část hodiny věnována uváděnému tématu. Žáci nad ním živě diskutovali, z domácí přípravy měli připravený bohatý materiál, vyučující jejich práci řídil a koordinoval. V závěru chybělo uvedení kladů a záporů vykládané problematiky tak, aby byla naplněna především formativní složka předmětu a žáci si tak ve svém nitru utvářeli pozitivně laděný hodnotový žebříček.

Cíl a obsah hodin byl naplněn. Časově-tematické plány u dvou odborně způsobilých vyučujících korespondovaly s osnovami, u odborně nezpůsobilého učitele se v návaznosti na osnovy objevovaly nepřesnosti (probírané téma plán vůbec neuvádí), estetická úroveň plánu vyučujícího gymnázia je velmi nízká, do třídní knihy je zapisován několik hodin název celého tematického celku (6 hodin - rodina).

Základním nedostatkem všech sledovaných hodin je absence učebnic (včetně nižších tříd víceletého gymnázia).

Celkově je výuka rozdílná, je hodnocena od nadprůměrné až po průměrnou.

Dějepis

V ročnících vyššího gymnázia je výuka zabezpečena plně odborně způsobilou vyučující a vychází z platných osnov. Žáci zvládali základní faktografii a učili se orientovat v souvislostech historického vývoje a poznání. Vyučující měla hodiny připravené a vedla žáky k nejnovějším poznatkům historické vědy logickým vyvozováním nového učiva na základě předcházejících znalostí. Žáci byli na tuto práci zvyklí, snažili se o spolupráci. Negativním jevem jejich komunikace byly problémy se srozumitelným vyjadřováním a formulací svých myšlenek nahlas. Právě zvolené metody (frontální opakování, řízený rozhovor) učitelky vedou studenty převážně ke krátkým, ba i jednoslovným odpovědím, s delším mluveným projevem měli žáci problémy. Tuto skutečnost dokazuje i přednesený referát, jenž byl čten, ne aplikován vlastním mluveným projevem. Krátké orientační zkoušení formou různých soutěží bylo funkční, mělo charakter průběžného opakování základního učiva a hlavních pojmů. Rezervy se objevovaly v práci studentů s historickými prameny např. formou uložení zajímavé, tvořivé individuální práce.

Třídy nižšího gymnázia vyučuje odborně nezpůsobilý učitel. Obsah i cíl hodin byl naplněn prostřednictvím přehledného, pro žáky srozumitelného výkladu doplněného názornými ukázkami. V hodinách vládlo nadšení, spontánní atmosféra umocňovaná věcným, přátelským přístupem vyučujícího k žákům. Žáci prokazovali velmi dobré znalosti zprostředkované pestrými formami práce, jež měli zažité. V jejich činnostech se objevovalo nadšení a chuť pracovat. Vyučující vdechl hodinám dynamiku, švih, gradaci. V závěru zůstal čas na utřídění nových informací a zpětnou vazbu. Hodiny byly doplněny vhodnými odbornými publikacemi. S učebnicí pracoval vyučující především sám s několika žáky, protože je vlastní pouze někteří. Zápisy do sešitů byly pedagogem diktovány, písemné projevy obsahují značné množství gramatických hrubých chyb a zkomolenin, které se žáci špatně ze svých poznámek učí. Nové pojmy nebyly zaznamenávány vizuálně.

Základním nedostatkem dějepisných hodin je absence učebnic na vyšším, ale především nižším gymnáziu. Žáci, kteří plní povinnou školní docházku, začínají své studium na tomto typu školy učením se z poznámek sešitů. V předmětu, ve kterém je chápání souvislostí základem, nemůže časově vymezená jednotka gymnaziálního žákovi osvětlit probíranou látku pouze výkladem učitele bez studijní odborné literatury.

Celkově lze výuku dějepisu hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

Seminář z dějepisu (volitelný předmět)

Předmět nevyučuje předepsané tematické celky dané učebními osnovami. Výuka probíhá v rovině plnění základního gymnaziálního dějepisného učiva.

Problém této podstatné nesrovnalosti obsírně vysvětlují zápisy předmětové komise.

Žáci, kteří nenavštěvují tento volitelný předmět a budou maturovat z dějepisu (v současném posledním studijním ročníku je jich několik), neuslyší dějiny od 1. světové války po současnost vyložené, a jsou tak postaveni před problém čerpat pouze ze samostudia.

Styl výuky lze hodnotit jako spíše nadprůměrný, ale výuka volitelného předmětu neodpovídá pojetí a náplni semináře deklarujícího vyšší formy práce směřující ke studiu historie.

Matematika (nižší gymnázium - prima až tercie)

Předmět je vyučován dvěma odborně a pedagogicky způsobilými učiteli. Celkem byly sledovány čtyři vyučovací hodiny. V průběhu sledovaných hodin se vyučujícím dařilo navázat dobrý pracovní kontakt se stálou aktivizací, kontrolou a hodnocením žáků. Stavba hodin byla vhodně rozvržena s časovým prostorem pro rozvoj logického myšlení a zopakováním naučené látky v závěru hodiny. Jedna vyučující využívala předem namnožených připravených návodných příkladů k působení i na emotivní a intuitivní vnímání žáků. Druhý z vyučujících, i když při práci používal pouze křídlo a tabuli, dokázal žáky vést k mimořádné aktivitě. Z vyhodnocení ukazatelů výchovně-vzdělávací práce obou vyučujících vyplývá, že žákům je umožněno naučit se osnovami požadované penzum učiva ve škole.

Celkově byly sledované hodiny matematiky spíše nadprůměrné.

Matematika (vyšší gymnázium)

Předmět je vyučován pouze učiteli s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí. Celkem byla sledována výuka u šesti vyučujících v osmi hodinách. Všechny hospitované hodiny byly vedeny klasickou frontální metodou vyučování.

V hodinách, které lze hodnotit jako efektivní, se vyučujícím dařilo stálou aktivizací všech žáků navodit pracovní a zároveň i uvolněnou atmosféru. Spolupráce třídy a vyučujícího byla v těchto hodinách výrazná. Patrný byl i záměr zdůrazňovat souvislosti, uplatňovat názornost při práci s učivem a nenucení žáků k memorování. Užití didaktických pomůcek bylo funkční. Nižší kvalita dalších vyučovacích hodin se vyznačovala absencí jakékoliv vnitřní diferenciací žáků, nedostatečným důrazem a poskytnutím časového prostoru pro výraznější rozvoj logického myšlení. Vyučující přizpůsobil tempo hodiny pouze výjimečně nadaným žákům. Zcela opominuta zůstala část vyučovací hodiny, která se týká opakování a upevňování nově získaných poznatků.

Při kontrole plnění osnov bylo zjištěno, že v jednom případě došlo k přesouvání učiva z ročníku do ročníku při jeho neprobrání. S tím souvisí i další zjištění, že někteří vyučující nemají zpracovány funkční časově-tematické plány, a tudíž jejich kvalitu průběhu výchovně-vzdělávací práce lze jen těžko sledovat. Písemné práce z minulého školního roku k dispozici nebyly.

Celkově lze výuku matematiky ve sledovaných hodinách hodnotit ve škále od spíše podprůměrné až po spíše nadprůměrnou.

Seminář z matematiky

V rámci inspekční činnosti byla navštívena hodina volitelného předmětu seminář z matematiky. Hodina byla mimořádně narušena z organizačních důvodů spojením dvou různých skupin, přesto žáci prokázali velmi dobré znalosti, pracovali ve vysokém tempu po celou hodinu. Určení tematických celků semináře, předepsané učebními dokumenty, je vypracované.

Výuka je hodnocena jako nadprůměrná.

Fyzika, seminář z fyziky

Předmět je vyučován pouze pracovníky s odpovídající pedagogickou a odbornou způsobilostí. Hodiny byly ve všech případech vedeny klasicky bez vnitřního rozčlenění podle úrovně žáků. Znalosti prokázané žáky v průběhu hodin byly dobré. Výrazným prvkem v práci vyučujících byla snaha po objasnění vztahů mezi veličinami, chápání jevů, vlastním hledání souvislostí a jejich formulování žáky. V průběhu všech navštívených hodin se projevovala výrazná snaha po aktivaci všech žáků a jejich zapojení do práce v hodině. Ve většině hodin byla náročnost na žáky přiměřená, v některých hodinách bylo tempo a nároky na duševní práci žáků příliš vysoké, ti postupně ztráceli zájem a přestávali sledovat dění v hodině. V těchto případech chyběla vyučujícímu zpětná vazba, i když zaměření hodiny na vztahovou problematiku bylo velmi dobré, náročnost nebyla přiměřená věku žáků.

Za klad je možno považovat dobrý zájem žáků o předmět, v řadě případů velmi dobrou spolupráci vyučujících se třídou v průběhu hodiny a péči věnovanou nadaným žákům, kteří se výrazně v hodinách prosazovali.

Určitým nedostatkem v některých hodinách byla malá péče věnovaná jazykovému projevu především žáků, někdy i vyučujících.

Učební dokumenty jsou plněny s výjimkou osnovami předepsaných laboratorních prací, které nejsou prováděny, blíže viz protokol o kontrole.

S výukou fyziky koresponduje i výuka ve volitelném předmětu seminář z fyziky, ve kterém vyučující přenášela své zaujetí pro předmět na žáky, kteří pracovali s nasazením a prokazovali velmi dobré znalosti i schopnost jejich aplikace.

Výuku fyziky lze hodnotit ve škále průměrná až spíše nadprůměrná.

Chemie

Bylo navštíveno celkem 7 hodin předmětu ve víceletém i čtyřletém studiu.

Předmětu vyučují 4 vyučující, všichni mají splněny požadavky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku. Probírané učivo bylo na víceletém gymnáziu v souladu s učební osnovou předmětu (i když odučený tematický celek týkající se názvosloví dvouprvkových sloučenin obsahoval nejen rozšiřující učivo z učebních osnov, ale i orientačně seznamoval žáky s názvoslovím dalších sloučenin). Na čtyřletém gymnáziu byl zjištěný rozpor způsobený přesunutím určitých tematických celků mezi ročníky, blíže viz protokol. Výuka probíhala jednak v běžné třídě, jednak v pracovně chemie, která se však svým vybavením od běžné třídy příliš nelišila.

Zhlédnuté hodiny všech vyučujících měly logickou strukturu.

Tři vyučující používali metody přiměřené věku žáků, kteří byli pro výuku dobře motivováni a aktivizováni. Při vlastním seznamování s novou látkou byly využity odpovídající

postupy (samostatná práce, výklad, výklad doplněný vlastními znalostmi žáků). Praktické řešení jednoduchého příkladu přispělo stejně jako využití názorných pomůcek k lepšímu zapamatování učiva. V závěru nechyběl čas na procvičení a shrnutí probraného učiva. Efektivita tímto způsobem vedených hodin byla vysoká.

Naopak v práci jednoho vyučujícího byly zjištěny některé nedostatky spočívající v přesouvání tematických celků, nedostatečné aktivizaci žáků, minimální názornosti ve výuce a ve zvolené pouze jediné metodě práce - výkladu nového učiva učitelem, který byl sporadicky doplňován několika žáky třídy. Přitom úvodní procvičení učiva a prověření žákovských vědomostí bylo nápadité a promyšlené. Takto vedené hodiny byly proto přínosné pouze pro některé žáky, třebaže vyučující svými hlubokými znalostmi mohl oslovit i žáky další.

Největší nedostatkem vnímaným kromě ČŠI i samotnými vyučujícími je absence chemické laboratoře, bez níž lze cíle výuky předmětu plnit pouze částečně, neboť v pracovní chemie jsou nevyhovující podmínky pro realizaci náročnějších pokusů.

Úroveň výuky je rozdílná, její kvalitu lze hodnotit ve škále od spíše nadprůměrné až po spíše podprůměrnou.

Seminář a cvičení z chemie

Jedná se o volitelný předmět pro žáky závěrečných ročníků studia (4. ročník, resp. septima). Vyučující je odborně i pedagogicky způsobilá učitelka s téměř dvacetiletou pedagogickou praxí. Probírané učivo bylo v souladu s učební osnovou předmětu.

Výuka se realizovala v již popsané učebně chemie. Vyučující zvolila vhodnou metodu práce, kdy jeden student obšírně seznamoval ostatní se zpracovanou problematikou z obecné chemie. Žáci se tímto způsobem učí pracovat s odbornou literaturou, formulovat a obhajovat své názory a tyto dovednosti jsou současně cílem předmětu.

Vyučující působila v hodinách semináře jako doplňující, korigující a hodnotící prvek výuky.

Úroveň výuky lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

Biologie

Byly navštíveny celkem 4 hodiny víceletého studia. Všichni vyučující splňují požadavky odborné i pedagogické způsobilosti. Probírané učivo bylo v souladu s učební osnovou předmětu.

Většina hodin se realizuje v odborné učebně biologie, která nespĺňuje požadavky na ideální pracovnu, neboť je současně kmenovou třídou.

Sledované hodiny u jedné vyučující se vyznačovaly klasickou strukturou, kdy po krátkém frontálním zopakování formou otázek a odpovědí následovalo seznámení s novým učivem převážně výkladovou metodou, případně výkladem doplňovaným znalostmi žáků. K probíranému učivu byl vhodně promítnut videofilm doplňovaný komentářem vyučující. V závěru se realizovalo krátké frontální shrnutí.

Hodiny navštívené u druhého vyučujícího se vyznačovaly rovněž logickou strukturou. Použité metody žáky vhodným způsobem motivovaly a aktivizovaly (např. burza nápadů na zadané biologické téma, tvorba vlastních otázek pro ostatní skupiny žáků). Funkčně byla využita audiovizuální technika, při brainstormingu se žáci učili formulovat a obhajovat své názory.

Při výuce byly dobře použity vhodné učebnice, znalosti probraného učiva projevené některými žáky svědčily o dobré fixaci a utřídění učiva.

Podobně jako v předmětu chemie i zde je velmi pocíťován nedostatek spočívající v absenci odborné pracovny, neboť zařízení ve stávající učebně klade značné nároky na vyučující i žáky při realizaci laboratorních prací.

Úroveň výuky lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou a nadprůměrnou.

Seminář a cvičení z biologie

Byla navštívena hodina volitelného předmětu v závěrečných ročnících studia. Vyučující je odborně i pedagogicky způsobilá učitelka s téměř dvacetiletou pedagogickou praxí. Probírané učivo bylo v souladu s učební osnovou předmětu.

Sledovaná hodina prokázala vhodný přístup vyučující k výuce, neboť použitá forma práce plně korespondovala s posláním a cílem předmětu, tj. naučit žáky samostatnému myšlení, řešit problémy, zpracovat určité téma z odborné literatury a seznámit s ním ostatní studenty.

Vyučující doplňovala, korigovala a hodnotila předvedený výkon.

Úroveň výuky lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

Informatika a výpočetní technika

Předmět je vyučován pěti vyučujícími. Celkem bylo hospitováno u tří vyučujících ve čtyřech vyučovacích hodinách. Třídy jsou děleny na dvě i tři skupiny podle zájmu, schopností a počtu žáků. Obsah výuky jednotlivých skupin je diferencován. Skupiny žáků pravidelně střídají teorii, práci v softwaru Windows 3.11 a práci ve Windows 95. Skupiny zdatnějších žáků jsou schopny vytvářet stránky osobní prezentace na internetu. Předmětová komise je vedena příkladně s průběžným informováním předsedkyně o vývoji v oblasti výpočetní techniky. Limitujícím faktorem pro zkvalitňování další výuky jsou podmínky pro výuku. Jako nedostatečné jsou hodnoceny prostory učeben a skutečnost, že škola není z finančních důvodů připojena na vnější server. V dalším období bude nutné vyměnit počítače s procesory 386 za počítače vyšších tříd (včetně vybavení mechanikami CD-ROM).

Sledované hodiny praktické měly dobrou úroveň a značnou efektivitu, v hodině teorie převládala monolog vyučující.

Pojetí a způsob výuky IVT v daných podmínkách má nadprůměrnou úroveň.

Estetická výchova

Povinný předmět estetická výchova je vyučován podle učebních osnov předmětů hudební a výtvarná výchova. Vypracované tematické plány korespondují s učebními osnovami, respektují region a místní podmínky pro výuku, podněcují k samostatnému uměleckému projevu žáků a jejich prezentaci na veřejnosti.

Hudební výchova

V průběhu inspekce byly hospitovány čtyři hodiny hudební výchovy u tří vyučujících.

Struktura vyučovací hodiny v primě byla promyšlená, jednotlivé činnosti byly příkladně motivovány, žákům byl dán dostatečný prostor pro uplatnění tvořivých aktivit. Výuka byla podnětná s využitím efektivních forem práce přiměřených věku žáků primy. Pěvecké, poslechové a instrumentální dovednosti zvládali žáci velmi dobře, pracovali s nadšením,

prokázali osvojené dovednosti a návyky. Průběžně byli též v hodině pozitivně hodnoceni, nenásilně je u nich rozvíjeno estetické cítění.

Ve všech dalších hodinách bylo zařazeno opakování (zpěv již nacvičených písní) s rozšířením o nácvik rytmizace. V hodinách převládala vysoká aktivita, žáci pracovali ve skupinách (sekcích), což zvyšovalo efektivitu hodin. Zpěv byl doplňován rytmickými nástroji v rukou žáků a klavírním, kytarovým nebo houslovým doprovodem vyučujících. Každý výkon byl hodnocen, a to jak vyučujícími, tak i žáky navzájem. Při opakování bylo patrné, že žáci mají o učivo zájem a v některých oblastech hudby prokazují hluboké znalosti. Velmi oblíbenou se stala úvodní desetiminutovka, ve které žáci postupně představují své oblíbené hudební skupiny nebo zpěváky ostatním spolužákům.

Negativem však bylo zjištění, že v jedné hodině hudební výchovy zápis v třídní knize (B. Smetana - Má vlast) nekorespondoval s obsahem této hodiny.

Na škole existují dva pěvecké sbory, které sklízají úspěchy na různých soutěžích, tím gymnázium velmi dobře zviditelňují. Postoj vyučujících k předmětu je příkladný.

Celkově lze hodnotit výuku hudební výchovy jako nadprůměrnou.

Výtvarná výchova

Celkem byly hospitovány čtyři hodiny výtvarné výchovy u tří vyučujících. Dvě z nich nejsou odborně způsobilé.

Sledované hodiny byly živé, tvořivé, žáci jeví o práci zájem. Obsah učiva korespondoval s učebními osnovami a rozvrženými tematickými plány. Práce ve dvojicích zvyšovala aktivitu. V hodinách byly použity různé výtvarné techniky, studenti pracovali převážně s vlastním materiálem, což svědčilo o předchozí promyšlenosti hodin. Ve všech hodinách bylo využito mezipředmětových vztahů (dějepis) . Nechyběly ukázky výtvarných děl žáků předchozích ročníků a různé výtvarné publikace.

Jeden z cílů hodin výtvarné výchovy tj. rozvoj výtvarného cítění u žáků, však nebyl v některých případech naplněn. Žáci ovlivnění komercí nedokázali ve svém výtvarném projevu zachytit svou vlastní osobnost. Tento cíl se podařilo nejlépe splnit odborně způsobilé vyučující, která neustálou diskusí se žáky a navozením atmosféry ukázkou výtvarných děl a publikací dospěla ke kýženému cíli.

Negativem výuky výtvarné výchovy v Gymnáziu Beroun jsou špatné prostorové podmínky.

Hodiny výtvarné výchovy lze hodnotit spíše nadprůměrně.

Tělesná výchova

Předmět je vyučován pěti odborně a pedagogicky způsobilými učiteli. Celkem byla sledována práce všech vyučujících. Hodiny měly z hlediska pedagogického dobrou úroveň, po organizační stránce se objevily překážky, které jsou způsobeny nedostatečnými podmínkami pro výuku. Vyučovací hodiny, kdy v jedné tělocvičně (hale) cvičí dvě (tři) skupiny pod vedením dvou (tří) vyučujících, byly pro vyučující velmi náročné a pro žáky málo efektivní. Sledované hodiny samostatných skupin měly nadprůměrnou úroveň. Škola se snaží v rámci možností, které jsou limitovány pronájmy prostor, zajišťovat řadu dalších nadstandardních tělovýchovných aktivit. Například organizování různých sportovních soutěží včetně pobytů v přírodě.

Vybavení pomůckami je na dobré úrovni. Jistá nesystémovost výuky vyplývá ze skutečnosti, že se jednotliví vyučující neřídí zpracovanými tematickými plány s předem stanovenou organizací výuky.

Podmínky pro výuku tělesné výchovy jsou podprůměrné, přesto všichni vyučující jsou schopni odvádět kvalitní práci a dokazují, že jsou ve své profesi odborníky. Rezervy jsou v systematičnosti a organizaci výuky.

Vyučovací hodiny měly nadprůměrnou úroveň.

4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení - činnosti žáků

Hodnocení úrovně výsledků učení a efektivnost jednotlivých činností vzhledem ke vzdělávacím cílům vychází z přímého pozorování inspektorů při hospitačních vstupech, z rozboru žákovské dokumentace, zapojení školy do soutěží, olympiád, srovnávacích testů.

Prospěchové výsledky - hodnocení za poslední tři roky

školní rok	celkem žáků	prospělo	%	prospělo s vyzn.	%	neprospělo	%
1995/96	478	360	75,3	108	22,6	10	2,1
1996/97	462	363	78,5	94	20,4	5	1,1
1997/98	492	405	82,3	82	16,7	5	1,0

školní rok	počet maturantů	přijetí na VŠ	%	přijetí na VOŠ	%
1995/96	69	38	55,1	14	20,2
1996/97	77	47	61,1	14	18,2
1997/98	81	43	53,1	15	18,5

Vyhodnocené prospěchové výsledky ukazují na velmi dobrou kvalitu studijních výsledků žáků a rovněž i úspěšnost v přijetí absolventů ke studiu na vysokých školách a vyšších odborných školách.

Analýza úrovně znalostí je každoročně prováděna srovnávacími testy a realizací evaluačních programů. I v těchto projektech dosahuje škola dobrých výsledků.

Projekt EVA 9/97 - srovnávací testy 9. ročníků ZŠ a jim odpovídajících ročníků víceletých gymnázií. Z celkového počtu 61 studentů bylo 27 vyhodnoceno nad 70 %, což je výrazně nad celostátní průměr.

Pilotování zkušebních maturitních testů k zjištění všeobecných předpokladů k vysokoškolskému studiu proběhlo ve 4. ročnících *Projektu Nadace Scio*.

Další testování *Scio* proběhlo u žáků 4. ročníků v předmětech český jazyk, anglický jazyk, německý jazyk, matematika. Nadprůměrných výsledků dosáhla škola v *SONDĚ MATURANT* 1998. V rámci školy organizovala škola srovnávací testy v prvních ročnících a kvartách z předmětů matematika a chemie. Výrazné úspěchy získala škola v celé řadě soutěží a olympiád.

Škola dosahuje ve srovnávacích testech, soutěžích, olympiádách výborných úspěchů, někteří žáci dokáží své vědomosti dobře interpretovat a využít, jejich vědomosti, dovednosti a návyky jsou ve velké většině na velmi dobré úrovni.

Sledovanou oblast lze hodnotit jako nadprůměrnou.

4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků, utváření všeobecné kulturnosti, osobních kompetencí, hodnotových orientací a postojů

Škola si klade za cíl osobnostně rozvíjející model vzdělávání. V průběhu konání inspekce, kdy bylo přímo sledováno 83 vyučovacích hodin, bylo možné pozorovat příznivé sociální klima školy. Jak z chování a vystupování žáků, tak i ze vstřícného jednání vedení školy a pedagogů bylo vidět přívětivou atmosféru v mezilidských vztazích, v nichž panuje pocit sounáležitosti.

Žáci jsou schopni samostatnosti, tvořivosti, vynikají pohotovými reakcemi. Jsou v nich rozvíjeny postoje, umějí pracovat s informacemi, otevřeně komunikovat, kooperovat a tvořivě pracovat. Deklarované cíle výchovné práce školy - schopnost formulace a obhajoby vlastního názoru, akceptování názoru většiny, umění vést dialog - jsou postupnou a systematickou prací většiny pedagogů naplňovány.

Z celkového přístupu školy k žákovi v oblasti vzdělávání (poznatky z hospitací, kontrolního systému, samotné názory žáků) lze konstatovat, že škola jako celek upřednostňuje především výsledky práce žáků. Prioritou kontroly vedení školy jsou finální výsledky, nejsou zohledňovány metody a formy práce pedagogů. Tento tlak na celý pedagogický sbor vede někdy k rutinnímu způsobu výuky bez účinných metodických postupů (monologický výklad bez aktualizace a bez názoru - učitel postačí tabule a křída, výuka probíhá bez zpětné vazby, vyučující se orientuje pouze na některé špičkové žáky, které jeho tempu tradičního výkladu stačí svým chápáním, ostatní pouze zapisují a nerozumějí vykládanému problému, učitel nepotřebuje ke svému výkladu učebnici popř. jiný odborný materiál, postačí mu, když žáci reprodukují jeho "zápisy" ze svých sešitů, pouze sešity tak slouží žákům jako studijní materiál). I samotní žáci ve svých projevech právě tento přístup kritizovali, označili jej za nevyhovující. Deklarované cíle vzdělávací práce školy - působit na studenty ve smyslu aktivního přijímání informací, ne pouze k jejich reprodukování, zdůrazňovat tvůrčí samostatné studium - se v tomto případě mají účinkem. Jednou z úloh střední školy, jakožto spojnice mezi základním a nejvyšším typem vzdělávání, je i předkládání cest, jakými lze znalosti získat a osvojit si je. Obzvláště střední škola, kde studuje značná část žáků dvanáctiletých až patnáctiletých by měla využívat různých učebních přístupů.

Z několika besed, jež proběhly mezi žáky a ČŠI, lze konstatovat, že studenti by přivítali variabilnější metody práce ve výuce, větší dynamiku a spád některých vyučovacích hodin, systém předkládání hotových informací bez zpětné vazby žáků by mnohde nahradili vlastní invencí, logickým vyvozováním, úvahou nad nastoleným problémem. Převážně používaný systém výkladu, mající podobu monologu učitele a bezmyšlenkovitého zápisu do sešitů, hodnotí žáci negativně s tím, že v několika případech vyžaduje vyučující znalosti pouze nadiktované v sešitech, žáci tak neumějí pracovat se studijní literaturou. Převážná část pedagogického sboru je přijímána žáky vstřícně, zvláště nestylizované osobnosti jsou oblíbeny. Nevyřešeným problémem se pro žáky stává vystupování a práce některých členů pedagogického sboru, kdy vzniká mezi žáky a pedagogy lidská bariéra, jejíž překonání žáci po několika vstřícných pokusech vzdali. Velmi ožehavým problémem jsou prostorové podmínky školy, její vybavení. Tuto skutečnost žáci vnímají velmi citelně, uvědomují si, že v této oblasti se škola pohybuje ve srovnání s jinými školami různých typů hluboko pod průměrem.

V průběhu inspekčního týdne byla svolána Studentská rada Gymnázia Beroun. Mluvčí jednotlivých tříd oceňovali spolupráci mezi radou a vedením školy jako přínosnou, pro obě strany podnětnou. Analýza zřizovací listiny studentské rady ukázala, že studentům je dán

dostatečně velký prostor pro podnětný partnerský dialog různorodých oblastí školy. Žáci tuto možnost přijali, z jejich projevů bylo zřejmé, že si jí i váží.

K rozvoji osobnosti žáků napomáhá velké množství aktivit, které jsou směřovány do oblastí sportovní, kulturní, společenské, kromě činnosti ve vyučovacích hodinách i mnohé doplňkové akce (besedy, exkurze, přednášky, soutěže).

Škola dbá na řádnou přípravu žáků k vysokoškolskému studiu nejen z hlediska rozvoje poznání, ale pěstuje a rozvíjí u studenta i složku formativní.

Škola by se ve své práci měla zaměřit i na cesty, jež k dosažení vzdělávacích výsledků používá. Na oblast výchovy dospívajícího člověka je zaměřena práce celého pedagogického sboru, u většiny pedagogů je hodnocena nadprůměrně, u menší části pedagogického sboru jsou v této oblasti rezervy.

ZÁVĚRY Z DOTAZNÍKŮ PRO RODIČE:

Celkem v šesti třídách byly rozdány dotazníky pro rodiče. Zjištění z dotazníků ukazují, že většina je nespokojena s materiálně-technickými, částečně i s psychohygienickými podmínkami školy. Kriticky se staví k práci výchovného poradenství na škole, kterou většina buď nemůže posoudit, anebo je s ní nespokojena. Sociální vztahy jsou hodnoceny převážně kladně, stejně jako úroveň vzdělávání, i když odpovědi u dotazníků žáků vyšších ročníků jsou kritičtější a přísnější.

Nejčastější připomínky rodičů mimo rámec dotazníků:

- příliš tradiční způsob výuky, žáci jsou zahlceni vědomostmi bez zažití, žáci pouze přijímají informace, mají málo příležitostí realizovat vlastní myšlenky a vědomosti
- neosobní přístup některých učitelů k žákům (v připomínkách se opakovalo několik jmen pedagogů)
- absence učebnic pro víceleté gymnázium
- špatné hygienické podmínky na toaletách
- nemoderní škola - špatné technické vybavení
- požadavek na rozšíření využívání výpočetní techniky
- malá informovanost školy směrem k rodičům (dvě třídní schůzky ročně považují za nedostatečné)
- kladen velký důraz na matematiku a fyziku oproti humanitním předmětům
- o děti je ve škole zájem a jsou z nich vychovávány samostatné osobnosti

Celkové hodnocení školy rodiči je spíše nadprůměrné.

4.6 Hodnocení výchovného poradenství

Výchovně poradenskou činnost zajišťuje zástupkyně ředitele, která absolvovala tříleté specializační studium výchovného poradenství na Pedagogické fakultě v Praze.

Činnost výchovné poradkyně je plánovitá, úzce spjatá s IPPP (Institut pedagogicko-psychologického poradenství). Zaměřuje se na profesní orientaci žáků, na jejich výukové problémy, spolupracuje s ředitelem školy, vyučujícími a dalšími odborníky. Využívá metodických listů IPPP k dalšímu vzdělávání jak pro pedagogy, tak i pro vlastní profesní růst v oblasti výchovného poradenství. Ředitelství školy tyto aktivity plně podporuje.

Konzultační hodiny jsou pevně stanoveny, prostorové podmínky pro práci výchovného poradce však nejsou dobré. Výchovná poradkyně má vypracovaný podrobný měsíční plán své práce pro příslušný školní rok, ve kterém je zastoupena její poradenská, informační a diagnostická činnost pro studenty i pedagogy (přednášky, porady s třídními učiteli, ankety pro žáky). Informace o připravovaných akcích a nabídkách výchovného poradce získávají žáci prostřednictvím vtipné nástěnky na chodbě školy.

V tomto školním roce nevykazuje ředitelství gymnázia žádné integrované žáky. Výchovná poradkyně vede o své práci dokumentaci od roku 1995.

Přestože náplň práce výchovné poradkyně je bohatá a pestrá, rodiče žáků hodnotí její činnost spíše negativně, kdy toto poznání vychází především z konstatování, že o její práci nejsou dostatečně informováni, anebo její pomoc pro své děti doposud nevyhledávali.

Systém výchovného poradenství je plánovitý, založený na spolupráci s ředitelem školy, pedagogy a IPPP. Rezervy se objevují v oblasti informovanosti o výchovném poradenství.

Činnost výchovné poradkyně lze hodnotit spíše nadprůměrně.

4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost školy

Výčet školních i mimoškolních aktivit uvádí výroční zpráva. Na vysoké úrovni je zapojování do předmětových olympiád a soutěží vyhlašovaných MŠMT ČR včetně čelných umístění v okresních, regionálních kolech. Úspěch se dostavil i na celostátní úrovni (olympiáda v CJL, 3. místo na Mistrovství ČR v programování). Úspěchy žáků jsou oceňovány, prezentovány v místním tisku. Zde mají největší ohlas *akademie* Gymnázia Beroun, kde je hodnocena především jejich vysoká společensko-kulturní úroveň. Škola vytváří podmínky pro pořádání různých sportovních aktivit (lyžařské zájezdy, turisticko-vodácké kurzy, tělovýchovné cykly bruslení, turnaje a závody v hojném počtu - florbal, odbíjená, plavání, kopaná, sálová kopaná, míčový pětiboj, atletika), vedení školy požádalo město o udělení grantu na kulturní aktivity v souvislosti právě s výše uvedenou společenskou akcí.

Převážně pražská divadla jsou navštěvována studenty školy prostřednictvím *Klubu mladého diváka*. Vedle četných exkurzí, vztahujících se vždy k určitému tematickému celku daného předmětu, studenti zhlédli několik koncertů, divadelních a filmových představení, kdy jejich výčet vypovídá o snaze školy přiblížit studentovi klasické české filmové a dramatické umění.

Aktuální celospolečenské problémy byly diskutovány na besedách, jejichž hosté jsou odborníci pro danou oblast. Vedení školy s některými členy pedagogického sboru úzce spolupracuje s okresními a městskými kulturně-spoločenskými institucemi. Do kulturního života města se studenti zapojili výstavou výtvarných studentských prací, výstavou fotografií *Nikaragua vzdálená, Nikaragua blízká* konanou u příležitosti mezinárodního semináře Nadace platforma N.E.W.S. v Berouně, kulturně společenskými akcemi konanými u příležitosti mezinárodního semináře Nadace platforma N.E.W.S v Berouně, vystoupeními studentů v mateřských školách, nemocnicích, domově důchodců apod. Na škole pracuje studentský divadelní soubor *Batlačilakýr*, který nastudování svých her prezentuje pro berounské publikum, stejně tak i školní pěvecký sbor, který má v Berouně vybudovanou již svou tradici. Skupina žáků pod odborným vedením pracuje na plnění Mezinárodní ceny mládeže DEA pod garancí Vévody z Edinburgu.

Žáci vydávají školní časopis *ŠOK*, který je vskutku studentský a symbolizuje upevňování soudržnosti se školou.

Velmi aktivně škola působí v oblasti výměnných zahraničních pobytů (střední škola ve francouzském Vizille, několikadenní poznávací zájezdy - Anglie, Vídeň, Paříž).

Škola v další výchovně-vzdělávací činnosti podporuje rozvíjení estetických potřeb žáků, zprostředkovává styk s živou kulturou, oceňuje žáky v mimoškolních aktivitách, úspěšně se prezentuje v soutěžích. Image školy je spojeno s kulturním a společenským děním města prostřednictvím pořádaných mimoškolních aktivit. Škola má snahu pěstovat u studenta pocit hrdosti na ni spolu s podporou tradičního studentského života.

Celkově je oblast hodnocena jako nadprůměrná.

4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy

Další školská zařízení škola nevlastní.

5. ZÁVĚR

5.1 Závěry inspekce

- **Řízení školy:**

Je postaveno na demokratickém modelu participace pedagogů a žáků. Z hlediska provozu je škola zodpovědně a spolehlivě řízena. K hlavním kladům patří postupné realizování většiny koncepčních záměrů, vytváření jasných a přehledně propracovaných aktuálních vnitřních směrnic a dokumentů, kvalita a stabilita pedagogického sboru, funkční organizační struktura. Rezervy se objevují v nedostatečné propracovanosti a především důslednosti kontrolního systému včetně kontroly povinné dokumentace a vedení pedagogických pracovníků.

Stupeň hodnocení - spíše nadprůměrný.

- **Podmínky výchovně-vzdělávací práce:**

Materiálně-technické a psychohygienické podmínky školy jsou hodnoceny jako nevyhovující a podprůměrné.

Stupeň hodnocení - nevyhovující.

- **Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce:**

Škola by měla přehodnotit některé formy, metody a cesty, kterými výsledků učení dosahuje. Průběh výchovně-vzdělávací práce má v několika případech rezervy. Většina sledovaných oblastí byla hodnocena jako nadprůměrná nebo spíše nadprůměrná. Ve škole vládne přívětivé sociální klima, žáci dosahují ve svých znalostech velmi dobrých výsledků.

Stupeň hodnocení - spíše nadprůměrný.

CELKOVÝ STUPEŇ HODNOCENÍ ŠKOLY: SPÍŠE NADPRŮMĚRNÝ

-

Pro výkon školní inspekce škola vytvořila dobré podmínky.

5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy

Řediteli školy:

- zkvalitnit kontrolní a řídicí systém pro oblast pedagogického procesu
- vyžadovat používání učebnic a studijní literatury ve vyučovacích hodinách
- zaměřit se na všeobecné zkvalitnění písemností žáků především v nižších ročnících
- zohlednit v práci pedagogického sboru efektivní středoškolské metody a formy práce, kterými lze žáky dovést ke znalostem a dovednostem
- zaměřit se na důsledné dodržování učebních osnov čtyřletého gymnázia

Zřizovateli školy:

- systémově zlepšovat materiálně-technické a psychohygienické podmínky školy

Školskému úřadu:

- vzhledem k nevyhovujícím podmínkám, které nevytváří odpovídající studijní zázemí, zvážit zvyšování kapacity tříd nad 30 žáků

5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu

V Příbrami 30. listopadu 1998

razítko

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu: Iva Kadeřábková v.r.
 členové týmu: Věra Kolmerová v.r.
 Jaroslav Černý v.r.
 Vladimír Krieg v.r.
 Jana Minaříková v.r.
 Viktor Müller v.r.

5.4 Datum a podpis ředitele kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy

Inspekční zprávu jsem převzal dne 30. 11. 1998

razítko

Podpis ředitele školy: Stanislav Lidinský v.r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

5.5 Další adresáti zprávy

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: MŠMT ČR	4. 1. 1999	025 1a/99-05019
Školský úřad: Beroun	4. 1. 1999	025 1b/99-05019

Součástí zprávy je příloha č. 1 (povolení MŠMT ČR o udělení výjimky pro zvýšený počet žáků v sekundě na 34) a připomínka k inspekční zprávě ředitele školy pod č.j. 025 373/98-00440.

Informace o přijatých opatřeních ŠÚ Beroun jsou uložena pod čj. 022 012/99-5067.